

Vláda tají plán proti dezinformacím. ‚Podíleli se na něm odborníci,‘ tvrdí, jejich jména ale nezná

i.rozhlas.cz/zpravy-domov/dezinformace-plan-vlada-klima-vnitro-chh-cthh_2301191230_cib

Úřad vlády odmítá zveřejnit Akční plán pro čelení dezinformacím. Veřejnost by údajně nebyla schopná interpretovat v něm vyslovené názory odborníků. Plán ale ani jednoho experta necituje. Úřad sám navíc přiznává, že neví, kdo se na jeho vzniku podílel.

Pokud se nic nestane, po jednom měsíci by se měly zablokované dezinformační weby opět uvolnit. Dále by je už měla řešit – podle správce domény – vláda novou legislativou | Zdroj: Profimedia

Server iROZHLAS.cz požádal úřad vlády o Akční plán čelení dezinformacím. Ten nastiňuje možné legislativní úpravy a dotační programy, které by v letech 2023 až 2025 měly podle přesvědčení jeho autorů oslabit dezinformační scénu. Úřad ale plán odmítl zveřejnit.

„Materiál slouží jako podklad pro diskuzi na vládní úrovni a je ve své podstatě pouze podkladem pro širší odbornou diskuzi k jednotlivým tématům vyjadřujícím separátní posouzení konkrétních problematik

ze strany jednotlivých odborníků,“ píše šéf právního odboru Jan Večeřa v rozhodnutí neposkytnout dokument.

V plánu údajně „odborníci prezentují své názory, často vycházející z dlouholetého vědeckého bádání či mnohaleté praxe v oboru,“ uvádí Večeřa.

Celé rozhodnutí úřadu vlády:

Server iROZHLAS.cz má nicméně dokument k dispozici (*k přečtení na konci článku, pozn. red.*) a žádný expert v něm citován není. Navíc i Večeřa ve stejném rozhodnutí o nezveřejnění dokumentu přiznává, že jména autorů úřad vlády nezná.

Dokument totiž připravovalo pracoviště ministerstva vnitra Centrum proti hybridním hrozbám a „[ú]řad vlády nedisponuje informacemi o jménech osob z Centra proti hybridním hrozbám ani o jejich pozici či organizačním nebo služebním zařazení, které požadovaný materiál spoluvytvářely.“

Podle Večeři jsou tak úřadu známa jen jména vládního zmocněnce pro média a dezinformace Michala Klímy a referenta oddělení strategické komunikace na úřadu vlády Dominika Presla.

„Nesprávná interpretace“

Úřad dále tvrdí, že „předčasné zveřejnění (*Akčního plánu, pozn. red.*), resp. zveřejnění jeho obsahu bez znalosti širšího kontextu a dalších souvisejících skutečností, jež budou dále zvažovány a jež vláda při svém rozhodování může zohlednit, by mohlo vést k nesprávné interpretaci obsahu aktuálně existujících informací a tím ke zcela zavádějícím závěrům.“ Proto zveřejnění připadá podle něj v úvahu teprve poté, co vláda materiál schválí.

PREBUNKING A DEBUNKING

„Takzvaný **prebunking** – tedy očkování proti dezinformacím – spočívá v tom, že miliony uživatelů sociálních sítí vystaví Google manipulativním sdělením a metodám, které využívají dezinformátoři. Funguje jako očkování, protože buduje odolnost uživatelů a částečně pomáhá proti tomu, aby lidé v budoucnu manipulativním zprávám uvěřili a dále je šířili.“ Více v článku [„Očkování proti dezinformacím.“ Google zkouší i v Česku novou metodu boje proti fake news.](#)

Debunking označuje vyvracení již šířených fám.

Ten přitom bude po schválení vládou závazný pro ministerstva, která mají plnit vyjmenované úkoly. Mezi ně patří příprava „komunikačních kampaní napříč komunikačními kanály využívajících různé metody čelení dezinformacím, jako je prebunking, debunking, posilování informační gramotnosti,“ o což by se měl starat úřad vlády. Ten by pak měl koordinovat i komunikaci dalších resortů včetně inzertní strategie.

O médiích bez médií

Úřad vlády, konkrétně jeho zmocněnec pro média a dezinformace Michal Klíma, by měl zřídit grantový program pro neziskové organizace bojující proti dezinformacím v rozsahu 50 milionů korun ročně. Úřad vlády by se pak měl starat i o dvojnásobně velký program na podporu nezávislých médií.

Doplnění v 17:30: Článek původně uváděl, že média by se pak podle vládního plánu měla účastnit cvičení společně spolu se složkami státní správy. Podle Dominika Presla z oddělení strategické komunikace úřadu, který server iROZHLAS.cz po vydání článku kontaktoval, tak ale bod na straně 4 „*Absence systému pravidelných cvičení*“ nebyl myšlený. „Cvičení by měly simulovat i komunikaci složek státu s médii, tak jak je ve cvičeních tohoto typu běžné, což neznamená, že zástupci médií by se cvičení měli účastnit,“ napsal Presl.

Na provádění akčního plánu by se kromě úřady vlády měla podílet i ministerstva obrany, vnitra, zahraničí, průmyslu, financí, spravedlnosti a pro místní rozvoj. Ministerstvo kultury, pod které v Česku spadá regulace médií, se v plánu nevyskytuje ani jednou.

„Experti ministerstva kultury se zatím v souvislosti se zákony, které byly avizovány (*redakce se ptala na akční plán boje proti dezinformacím a případný dezinformační zákon*), formálních jednání neúčastnili,“ napsala serveru iROZHLAS.cz Petra Hrušová z tiskového oddělení ministerstva kultury. Podle ní se k dokumentům resort případně vyjádří v připomínkovém řízení.

Pracovní verze akčního plánu boje proti dezinformacím z listopadu loňského roku. Redakce má k dispozici i novější verzi z letošního ledna, s ohledem na povahu zdroje ji ale nezveřejňuje. Druhá verze rozšiřuje úkoly vládního zmocněnce pro média a dezinformace, ani ona ale nezmiňuje konkrétní odborníky.